

Rejsen dertil

Fly: København-Dakar, Senegal, fra 3600 kroner med for eksempel TAP. Air Senegal flyver i vinterhalvåret videre fra Dakar til Ziguinchor. En returbillet koster fra 600 kroner.

Overnatning: Et dobbeltværelse på Pensao Central koster cirka 250 kroner pr. nat. I Ziguinchor kan du bo på det glimrende Hotel Kadiandoumagne for cirka 450 kroner for et dobbeltværelse pr. nat.

Rejsetidspunkt: Senegal og Guinea-Bissau besøges bedst i vintersæsonen med temperaturer omkring 25 grader. Om sommeren er der regnsæson og temperaturer over 30 grader.

Sprog: Der tales fransk og wolof i Senegal og portugisisk i Guinea-Bissau.

Guinea-Bissau

Navnet på landets hovedstad, Bissau, blev ved uafhængigheden tilføjet landets navn for at undgå forveksling med nabolandet Republikken Guinea.

Denne del af Vestafrika blev i gamle dage kaldt for "Den hvide mands grav", fordi mange europæere dengang døde af malaria. Fransk-mænd og briter brugte området som station for slavehandel gennem 1600- og 1700-tallet. Portugal gjorde krav på det som koloni i 1879 under navnet Portugisisk Guinea. Selvstændigt i 1974.

Der er religionsfrihed i Guinea-Bissau. Omkring halvdel af befolkningen dyrker animismen. De er optaget af de afdøde og mener, at deres sjæle giver en slags kontakt til det åndelige.

Vores flinke bushtaxachauffør, Sadaga, er 52 år og far til syv. Foto: Jakob Øster

Med bushtaxa til Guinea-Bissau

Kørsel rundt i Vestafrika med de såkaldte sept place-taxaer kan byde på både udfordringer og spøjse møder. Men det kan også være en genvej til at komme let og godt rundt i regionen med en privatchauffør, der tilmed kan agere som lokalguide.

Jakob Øster, rejser@jfm.dk

Der holder udtjente stationcars, så langt øjet rækker, på den hullede afrikanske jordvej. Bilerne, som lokalt kaldes for bushtaxaer, ligner nogle, der for mange generationer siden ville være blevet skrottet i Danmark.

Men her i Vestafrika reparerer og genbruger man skam tingene, og køretøjerne foran os har formentlig fortsat mange gode år i sig.

Snildfingrede mekanikere holder dem operationelle, så de nu kan fungere som fællestransport for lokalbefolkningen - og for de få turister, der som os lægger vejen forbi.

Vi befinder os på Gare Routiere, det vil sige busstationen, i byen Ziguinchor i det sydlige Senegal. Hertil har jeg taget konen og vores to unger med på selvarrangeret vestafrikansk rundrejse, og nu er vi på udkig efter en bushtaxa, der kan føre os videre til Bissau, som er hovedstaden i nabolandet Guinea-Bissau og beliggende omtrent 150 kilometer herfra.

Busholdepladser i denne del af Afrika er ofte kaotiske, og denne er ingen undtagelse. Billetsælgere råber i munden på hinanden for at lokke kunder til, og busser og bushtaxaer væver sig ind imellem hinanden for at komme frem og tilbage.

Syv sæder til salg

Her er stort set ingen skilte, kun jordveje og åbne mudrede pladser ud over selvfølgelig et virvar af mennesker og ramponerede køretøjer. Under os er den røde lerjord plettet af halvfylde vandpytter. Det hele virker lidt uoverskueligt, men heldigvis bliver vi hurtigt peget i den rigtige retning.

På vores tidligere tur rundt i Senegal har vi allerede taget adskillige tilsvarende bushtaxaer, så vi er efterhånden nogenlunde rutinerede i at navigere i virvaret omkring dem.

Konceptet er simpelt. Ud over førersædet byder de gamle stationcars på syv sæder - deraf navnet *sept place* - og disse sælges stykvis. En bushtaxa kører først, når alle syv sæder er solgt, og vores familie på fire har på denne måde mødt adskillige flinke lokale rejsende på vores tur rundt i landet. Heriblandt flere damer i flotte blomstrede kjoler og flinke Omar og Bubar, der fortalte, at de arbejdede som "forretningsmænd med fisk og mango".

Her i Ziguinchor venter nu 52-årige Sadaga bag rattet i sin gode, gamle, hvide og nyvaskede Peugeot-stationcar. Han har endnu ingen andre passagerer og fortæller, at et sæde på denne tur kun koster 44 kroner.

- Kan vi købe alle syv sæder og køre med det samme? spørger jeg ham på halvslojt gymnasiefransk.

Sadagas modersmål er godt nok sproget wolof, men heldigvis taler han også et udmærket fransk, som er landets officielle skolesprog.

- Det kan du godt, bare du også betaler lidt for jeres bagage, svarer han.

Overkommelige 335 kroner ender vi med at betale. For fire timers transport med privatchauffør inklusive et landegrænskryds må det siges at være et særdeles rimeligt. Læg dertil, at Sadaga er en både rar og vidende mand, der ud over at køre godt og roligt kan agere lokalguide og fortælle os en del om forholdene på disse kanter.

Landet, vi er på vej imod, er en tidligere portugisisk koloni. Hovedstaden hedder Bis-

sau. Da landet blev uafhængigt, tilføjede man hovedstadens navn, så det fulde landnavn nu lyder Guinea-Bissau. Dermed ville man undgå, at det forveksles med nabolandet, der lyder det næsten identiske navn: Republikken Guinea.

Oppe på taget af vores bil bugner det med bagage, som ikke er vores.

- C'est legumes - det er grøntsager - forklarer Sadaga.

- De skal til markedet i Bissau. Der får man en bedre pris, fortsætter han.

Brasilianske sambarytmer

Vi passerer let grænsen til Guinea-Bissau.

- Bom dia, siger grænsebetjenten på portugisisk, som er landets officielle sprog, og smiler over hele sit venlige mørke hoved.

Musikken, der blæser ud af det lille immigrationskur, består nu pludselig af brasilianske sambarytmer.

På Gare Routiere (busstationen) i Ziguinchor i Senegal kan man tage med enten bus, busstaxa eller hestevogn. Foto: Jakob Øster

Hjulsift midt i den centrale rundkørsel i Bissau. Foto: Jakob Øster

Der bor cirka 500.000 mennesker i hovedstaden Bissau - og man laster bilerne tungt. Foto: Jakob Øster

10 VESTAFRIKA

Altid plads til en sæk mere. Tungt læsset lastbil i det sydlige Senegal. Foto: Jakob Øster

← FORTSAT FRA
SIDE 9

Det er sød musik i vores ører efter uger med den ikke alt for melodiske fusionstrommemuzak, som mange senegalesere synes at udnytte enhver given lejlighed til at blæse højlydt ud i verdensrummet. Et land, der spiller samba, kan man til gengæld næsten ikke andet end umiddelbart elske.

Da vi lidt senere nærmer os hovedstaden Bissau, fortæller Sadaga, at han er 52 år og har syv børn. Dem har han fået med den samme kone i løbet af blot syv år. Jeg tænker, at det godt nok var hurtigt, og funderer lidt over, hvordan man siger tvillinger på fransk.

- Er der nogle af dem, der er født samme dag? spørger jeg i stedet, fordi det er dét, jeg kan finde ud af at sige på fransk.

- Oui, oui, svarer Sadaga og bekræfter, at to af drengene ganske rigtigt er *jumeaux* - tvillinger.

Pansao Central og Cidade Velho

Ankomsten til Bissau finder vi let det hyggelige lille Pansao Central, vi har udset os. Som navnet antyder ligger det så meget i hjertet af Bissau, som noget kan ligge.

Det er et af den slags pensionater, som alle folk boede på i gamle dage, hvor Lonely Planet styrede rejseverdenen og backpackersporet. En statelig gammel træbygning med frønnede franske døre ind mod de højloftede værelser, der hver er udstyret med en bordventilator og tre enkeltsejle med træskeletter, der holder myggenettene på plads.

Skribenten på spadseretur med sine børn rundt i Bissaus hyggelige, gamle gader. Foto: Charlotte Felk

Bad og toilet er på gangen, og der står brætspil, byttebøger og dvd-film i fællesrummet.

Pensionatet er drevet af en lokalt gift schweizer, som ikke gider at spilde sin tid med at gå på internettet, hvorfor etablerementet ikke kan bookes online.

I hovedstaden ser vi den gamle by - Cidade Velho - og det store fort, som vores børn tæller sig frem til har 24 kanoner. Foran fortet køber vi et par af de obligatoriske afri-

kanske udskårne træfigurer til lidt mindre end sælgerens ublu startpris.

Et overraskende møde

Alt i byen synes at ånde fred og idyl, så vi sover med åbne vinduer, der vender ud mod byens centrale rundkørsel og ud mod det legendariske Hotel Kallistes gårdhave. Det var her, alle krigskorrespondenterne og de FN-udsendte gennem tiderne sad og rapporte-

rede, mens de formentlig nedsvælgende en enkelt gin og tonic eller to på redaktionens regning.

Ude på svalegangen foran værelserne på Pansao Central står der pludselig et midaldrende par og taler norsk. Det er nærmest de første andre turister, vi har mødt på hele vores indtil nu ugelange Afrika-rejse.

Og som om det ikke var nok, at vi nu pludselig - til børnenes store glæde - møder nogen, vi kan kommunikere med på vores modersmål, så viser det sig gudhjælpemig også, at de ligesom os er medlemmer af De Berejstes Klub. Klubben er godt nok en primært dansk forening, men har også omkring 10 svenske og norske medlemmer. Vi tilbringer en hyggelig aften i Arild og Toves selskab med at udveksle røverhistorier over en middag på Hotel Kalliste.

Heldigvis lykkes det os at booke flinke Sadaga til også at køre os tilbage til Senegal. Igen har jeg booket hele bilen, og jeg har sågar fået ham til at hente os på vores hotel.

Normalt må afrikanske sept place-dele-taxaer ellers kun køre fra én busstation til en anden, men da vi har købt alle syv sæder, gør han en undtagelse. Så tilbageturen går også som en leg.

De vestafrikanske hovedveje er i forbløffende god stand selv her i et af verdens fattigste lande, og der er næsten asfalt hele vejen. Kun nogle få gange hører asfalten op, og vi må køre få hundrede meter direkte på klassisk rød, afrikansk jord. Til gengæld giver det os lejlighed til at få standset bilen, så vi på den golde, stampede jord kan få fotodokumenteret vores hyggelige transportoplevelse i det fascinerende Vestafrika.